

Lapsikohteisia tunteita tunnistaneen nuoren kohtaaminen

Jukka Aho

Projektikoordinaattori, seksuaaliterapeutti

Välitä! Nuorten hanke/ Setlementti Tampere ry

Nuorten Exit & Loisto Setlementti 7.11.2023

Jokainen voi kohdata -taitoja nuorten seksuaalisten rajojen vahvistamiseen

**Setlementti
Tampere**

väkivaltatyö

Lapsikohteisuuden diagnostiset määritelmät

ICD 10: F61:4

Lapsikohteinen seksuaalihäiriö (pedofilia)

- Sukupuolisen kiinnostuksen ensisijainen kohdistuminen lapsiin, tavallisesti esi- tai varhaisnuoruusikäisiin poikiin tai tyttöihin taikka molempiin. Kriteerinä on lisäksi vähintään 16 vuoden ikä, yli viiden vuoden ikäero kiinnostuksen kohteeseen ja kiinnostuksen kesto yli 6 kk.

DSM 5: Pedofilia

A. Vähintään puolen vuoden ajan toistuvia, voimakkaita seksuaalisesti kiihottavia fantasioita, seksuaalisia haluja tai käyttäytymistä, joihin liittyy esimurrosikäinen lapsi tai lapsia (yleensä 13-vuotiaita tai nuorempia).

Pedofiilinen häiriö (edellisen lisäksi)

B. Henkilö on toiminut näiden halujen mukaan, tai halut aiheuttavat merkittävää kärsimystä tai vaikeuksia ihmissuhteissa.

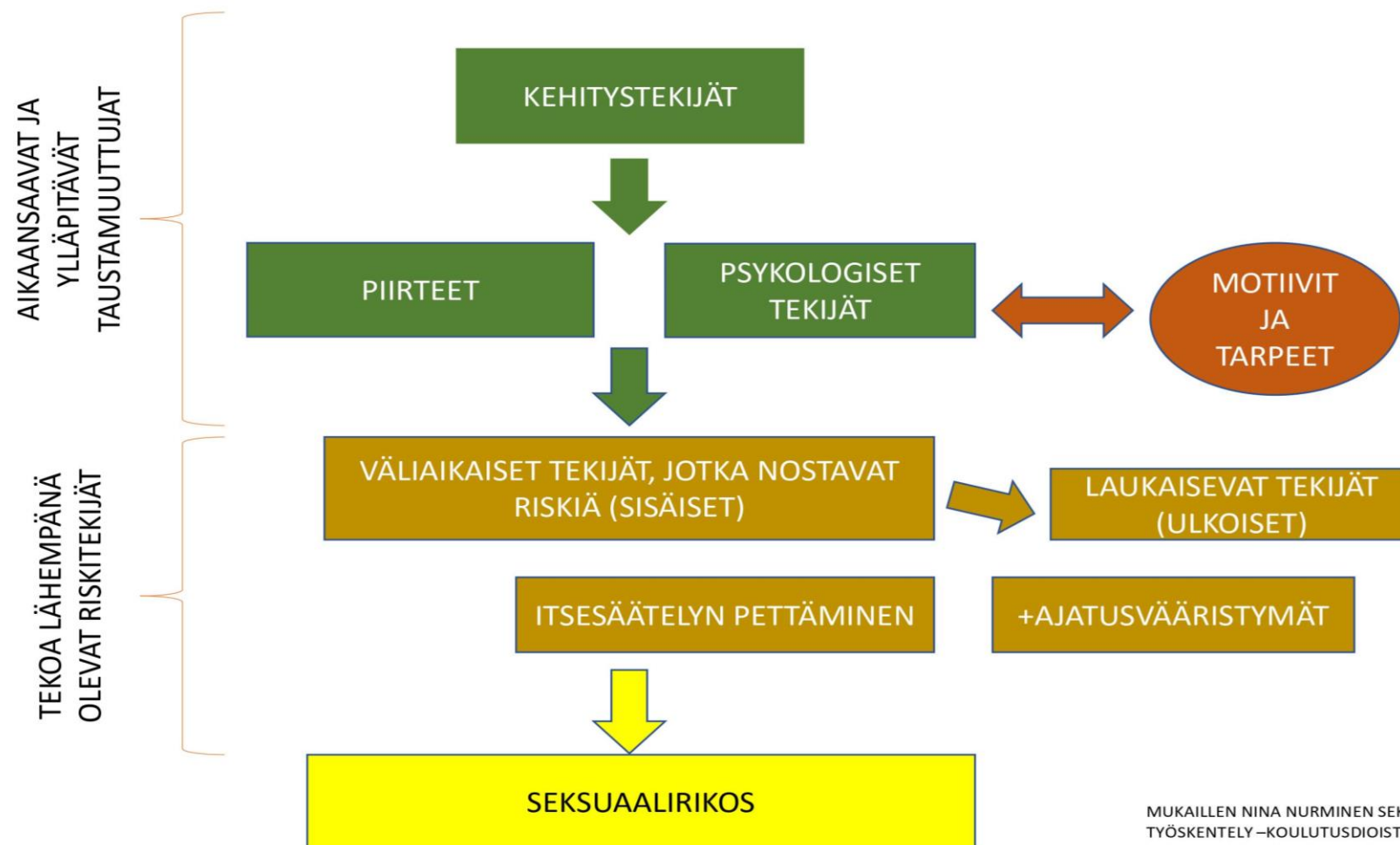
C. Henkilö on vähintään 16-vuotias ja vähintään viisi vuotta vanhempi kuin A-kohdan mukainen lapsi. Huom. ei koske myöhäisnuorta, joka on jatkuvassa seksuaalisessa suhteessa 12- tai 13-vuotiaaseen.

Miksi työskennellä tekijöiden kanssa?

- Väkivaltaa tapahtuu siksi, että joku sitä tekee
- Väkivalta ei lopu, jos keskitytään vain uhrien tukemiseen
- Tekijöiden kanssa työskentely on väkivallan ennaltaehkäisyä
- Tekijöitä tuomitseva ja leimaava asenne lisää ongelmia
 - Lisäävät tekijän tuntemaa häpeää (“olen paha”)
 - Tekijä puolustautuu, yhteys muihin ohenee
 - Viha itseä ja/tai muita kohtaan kasvaa
 - Riski väkivaltaiseen käytökseen kasvaa

Mitä tarvitaan, että tapahtuu seksuaalirikos?

MUKAILLEN NINA NURMINEN SEKSUAALIRIKOKSEN KANSSA
TYÖSKENTELY – KOULUTUSDIOISTA 15.-16.10.2020, OULU

Hyvä muistaa

Suurin osa lapsikohteisesti tuntevista, pedofiileista, ei koskaan tee tekoja.

Useiden tutkimusten mukaan noin 45% lapsikohteisten tekojen tekijöistä on pedo- tai hebefiilejä. Loput 55% tekevät tekoja muista syistä.

Muita syitä voivat olla esimerkiksi kehitysvammaisuus, muu rikollinen käyttäytyminen, sosio- ja psykopatia ja mm. tilaisuus teki varkaan tyypiset tilanteet, joiden taustalla eri tekijöitä.

Suomessa arvioidaan olevan noin 40 000 pedofiilia, 2% väestöstä.

Työmenetelmiä

Nuoren ajatuksiin, tietoihin, taitoihin ja tunnekäyttäytymiseen vaikuttaminen -> motivoivat tekijät ja valintojen tekeminen

Tunne- ja turvataitojen kehittäminen

Psykoedukaatio

Seksuaalikasvatus ja tietojen antaminen kohdennetusti

Ratkaisukeskeisyys ja toiminnallisuus

Kokonaisvaltainen auttaminen

Arjessa pärjääminen vahvana auttamiskuviossa mukana

Nuoren vastuun ja toimijuuden korostaminen

Toivonluominen ja tsemppaus

Lähipiirin tuki ja osallisuus

Ammattilaisten yhteistyö nuoren asioissa

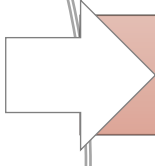
Tekijätyössä huomioitavaa

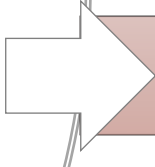
Antaa lupa puhua ja olla oma itsensä

Kuunnella ja uskoa

Antaa tietoa

Luoda turvallinen tila niin henkisesti kuin fyysisesti

Ohjata oikeanlaisen ja tarpeellisen avun piiriin

Ihminen voi puhua ensimmäistä kertaa tunteuksistaan, joten pidettävä huoli, ettemme tyrmää häntä vaan motivoimme jatkoavun piiriin

Tekijätyön osa-alueita

Stigman eli häpeäleiman vähentäminen

Puheeksi ottaminen ja sanoittaminen

Seksuaalisen suuntautumisen ja sukupuoli-identiteetin käsittely

Tilanteen kartoitus ja määrittely. Esim. onko fantasioita vai pakko-oireita eli mistä on kyse

Jos ei pysty työskentelemään tämän teeman parissa, on hyvä sanoittaa se ammatillisesti ja kunnioittavasti asiakkaalle. Tämän jälkeen voitte etsiä yhdessä asiakkaalle tarkoituksenmukaisen auttajatahon.

Mikä tekijätyössä on tärkeää?

- Kuuntelu, luottamuksen rakentaminen
 - › Asiakas voi olla puolustuskanalla
- Kunnioittava kohtaaminen
- Ihmisen ja hänen tekojensa erottaminen – ihmisen voi hyväksyä vaikka kaikkia tekoja ei
- Asiakkaan ajatus-, tunne- ja käytösmallien yhdessä tutkiminen
- Vastuun hahmottaminen
 - › Mistä kukin on vastuussa
- Muiden näkökulmien pitäminen mielessä
 - › Uhrin kokemus ja turvallisuus
 - › Yhteiskunnan näkökulma (mm. lait)

Mitä se vaatii ammattilaiselta?

- Kykyä empatiaan, mutta myös ohjaamiseen ja rajojen asettamiseen
- Kykyä kuulla vaikeitakin asioita
- Omien reaktioiden ja tunteiden tunnistamista ja hallintaa
- Uteliaisuutta (tuomitsemisen sijaan), kun asiakas käyttäytyy hankalasti tai väärin
- Uskoa muutoksen mahdollisuuteen
- Kykyä sietää ja käsitellä tekojen kieltämistä ja vähättelyä
- Kykyä haastaa vääristyneitä uskomuksia
- Selkeyttä, oikean ja väärän erottamista
- Kollegiaalista tukea muilta

Tarkoitus hyvä, keino väärä

Kuva: Nurminen, Nina (2013)

VÄLITÄ! –opas nuorten tekijöiden auttamiseen

Opas on suunnattu ammattilaisille ja muille auttajille, jotka kohtaavat tehtävissään nuoria.

LATAA OPAS TÄSTÄ

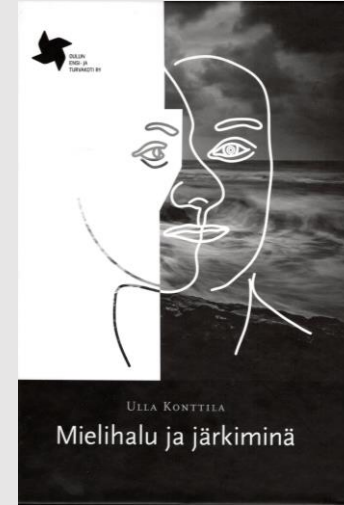
tai osoitteesta www.seksuaalivakivalta.fi -> Auttajille -> Tekijöiden
auttaminen -> Opas nuorten tekijöiden auttamiseen

Muita oppaita ammattilaisille

Pelastakaa lapset ry
Lapsiin kohdistuvan
seksuaaliväkivallan
ennaltaehkäisy: tukea nuorille,
joilla on lapsikohteinen
seksuaalinen kiinnostus

SERITATYÖ

Ulla Konttila: Mielihalu ja järkiminä -kirjat

- [Mielihalu ja järkiminä](#)(pdf)
- [Mielihalu ja järkiminä](#) (äänikirja)
- [Mielihalu ja järkiminä 2](#) (pdf)

SERITATYÖ

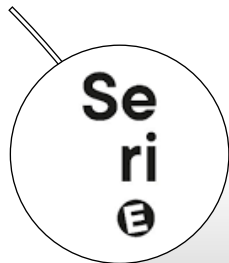
Menetelmäopas seksuaalisten
rajojen tunnistamisen ja
vahvistamisen tueksi

Road – Kohti rikoksetonta elämää

Opas rikokseen syyllistyneiden maahanmuuttajien auttamiseen (saatavilla pyydettyäessä pdf-tiedostona)

**Setlementti
Tampere**
Väkivaltatyö

Hoito- ja kuntoutusvaihtoehdot

SeriE (Helsinki) serie.fi

Tukipalvelu henkilöille, jotka kokevat seksuaalista tai romanttista mielenkiintoa lapsiin

➤ SeriE-verkosto serie.fi/serie-verkosto

VÄLITÄ! Seksuaaliväkivaltatyö (Tampere) www.seksuaalivakivalta.fi

Tukea puhelimitse ja kasvokkain Tampereella seksuaalisen väkivallan tai sen uhkan kokijoille, tekijöille ja läheisille

Seritatyö (Oulu) www.seritatyo.fi

Päivystyspuhelin ja vastaanotto Oulussa

ROAD- kohti rikoksetonta elämää (Valtakunnallinen) www.siltavalmennus.fi/toiminta/road

Tukea seksuaalirikoksiin syyllistyneille ulkomaalaistaustaisille vankiloissa tai yhdyskuntaseuraamustoimistoissa valtakunnallisesti.

**Setlementti
Tampere**

Väkivaltatyö

Kiitos!

Jukka Aho

Projektikoordinaattori

Välitä! Nuorten hanke

jukka.aho@setlementtitampere.fi

p. 050 448 1792

